

सुरक्षित यात्रा सबैको दायित्व

सडक सुरक्षा र व्यवस्थाका लागि नियम बनाइएको हुन्छ । ट्राफिक नियम अथवा सडक नियम भनिने त्यसको उद्देश्य भनेकै सडकमा हुन सक्ने दुर्घटनालाई रोक्नु हो । सडकले यात्रुलाई सुविधा दिएको छ, तर त्यही सुविधा र सुविधा दिने सडक जोखिमको कारण पनि बनिने गरेको छ । जसको उदाहरण दिनहुँ भइरहने सडक दुर्घटना र त्यसबाट हुने गरेको आर्थिक क्षतिदेखि अझभइ वा मृत्युसम्मका घटना हुन् । त्यसले दिने दुःखद परिणामलाई रोक्नकै लागि बनाइएको नियमको पालना गर्नु सडक प्रयोगकर्ताको मुख्य जिम्मेवारी हो भने सडक नियम पालना गराउनकै लागि ट्राफिक प्रहरीको व्यवस्था पनि गरिएको हुन्छ । नियम उल्लंघन गर्ने जो कोहिलाई कार्वाही गर्ने ट्राफिक प्रहरीको दायित्व हो ।

प्रहरीको कार्वाही मूलतः आर्थिक हुने गरेको छ । अर्थात् ट्राफिक प्रहरीले सडक नियम उल्लंघन गर्नेलाई आर्थिक दण्ड दिन्छ । त्यसरी दिने दण्डबाट प्रत्येक वर्ष राजश्व वृद्धि भइरहेको छ । सवारीसाधन कार्वाहीबाट संकलन हुने राजश्व बढाउ जानु सुखद अवस्था भने होइन । सडक प्रयोगकर्तालाई कार्वाही नै गर्ने अवस्था नहुन ट्राफिक व्यवस्थापनको सुन्दर पक्ष हो । सडक प्रयोगकर्ता चाहे पैदलयात्री हुन् अथवा सवारी चालक, यात्रु सबैले सडक नियमको पालना गरेको अवस्थामा न दुर्घटनाको जोखिम रहन्छ न त आर्थिक दण्ड तै तिर्नुपर्छ । सबैले नियमको पालना गरेको अवस्थामा दण्डको मात्रा स्वतः घटेर जान्छ र दिनहुँ आउने दुःखद समाचार पनि न्यून हुँदै जान्छन् ।

ट्राफिक प्रहरीले चालू आवको पहिलो छ महिनामा देशभरका गरी दश लाख ५२ हजार ४४ वटा सवारीसाधनलाई कार्वाही गरेको जनाएको छ । उक्त कार्वाहीबाट ७५ करोड ७१ लाख ४४ हजार आठ सय ५२ रुपैयाँ राजश्व संकलन भएको प्रहरी प्रधान कार्यालयले जनाएको छ । ट्राफिक प्रहरीले सडक र सडकमा सञ्चालित सवारीसाधन र चालकको अवस्थाको चेकजाँच गर्ने क्रममा नियम विपरीत, मादकपदार्थ सेवन गरेका, तीक्रातिमा चलाउने, लेन अनुशासन पालना नगर्ने, बढी यात्रु चढाउने, जथाभावी पार्किङ गर्ने, बढी भाडा लिने, आवश्यक कागज नबोले, अनुमति पात्र नै नभएका चालकहरूलाई कार्वाही गरेको थियो । यस्तो कार्वाहीमा संकलित रकम राज्यकोषमा जम्मा हुन राम्रो नै भए पनि सुखद चाहिँ होइन । सुखद हुन सवारी चालक र यात्रु नै बढी सचेत अनि जिम्मेवार नहुनुपर्छ । त्यसो भएमात्र सडक यात्राको जोखिम कम गर्न, दुर्घटनाको परिणामबाट जोगिन र आर्थिक क्षति कम गर्दै असल नागरिकको परिचय बनाउन सकिन्छ । ट्राफिक प्रहरी र नियम सडक सुरक्षाका लागि भएकाले नियमको पालना गर्नु र गराउनु सबैको दायित्व हो ।

इ. महेश्वर पराजुली

उग्र वामपन्थी विचारमा विश्वास गर्ने एकाधिकारावादी राजनीतिक दशन लिएर यात्रा थालेको तत्कालीन माओवादीले प्रतिक्रियावादी राज्यसत्ता व्यस्त गर्दै नर्ता जनवादी राज्यसत्ता स्थापना गर्न जनयुद्धको बाटोमा अधिभूमी देखाउँ भने मूल नारा अधिकारी सारी २०५२ फागुन १ गरिएर युक्तिमालाको लियत्रूपका खेलाउँ बाटोमा योग्यो । यात्राको अपाक्रान्ताको जिम्मेवारी र जावाकोहिता अहिलेसम्म पनि राज्य पक्षले लिएको छ न तत्कालीन विद्रोही पक्षले । राज्यले हेरेको छ न माओवादीले । उक्तो खोजखबर त पैर जाओस युवाइ समेत भएको छैन । यात्रीको बेनी नगरपालिकाका ३२ वर्षीय सुरेन्द्र खात्रीको कथाव्याप्ति यात्राको जिम्मेवारी र खेलाउँ बाटो योग्यो । उक्तो अपाक्रान्त हुनुको करायाको बाटो संसार द्रढ्न ।

स्वेच्छाको बाटोमा योग्यो । अपाक्रान्त यात्राको लियत्रूपका खेलाउँ बाटोमा योग्यो । हाया, दिंसा, लुटापाका माध्यमबाट देखलाई आक्रान्त मात्र बनाएन, रागतको खोलो नै बगायो । बालबालिका, महिला र ज्येष्ठ नारागिक समेत माओवादीको 'निसामा'को तारो बने । जाचाभाबी बम, बासद, एबुस प्रयोग गर्दै बालबालिकाको युद्धको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो भेन महिला र बालबालिकालाई युद्धको मूल्य, मायता र नियम विपरीत माओवादीले देखेप्र 'लाल आत्म' मच्यायो । हाया, दिंसा, लुटापाका माध्यमबाट देखलाई आक्रान्त मात्र बनाएन, रागतको खोलो नै बगायो । बालबालिका, महिला र ज्येष्ठ नारागिक समेत माओवादीको 'निसामा'को तारो बने । जाचाभाबी बम, बासद, एबुस प्रयोग गर्दै बालबालिकाको युद्धको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो । उक्तो अपाक्रान्त हुनुको करायाको बाटो संसार द्रढ्न ।

तथाविधित जनसत्ता, जनसकार र नन्दादलाई दुर्घटनागर्दै अधिभूमिगत लाग्ने, आपैक्रान्त युद्धमा अन्तिम जुटाउने, अपैक्रुपाइ गर्ने र दण्ड, सपारा दिने जस्ता गैप्राकृतक र न्यायिक बाटो अपनाएर कातिलाई यात्राको थातथलो छोडौन बाध्य पोरेर आन्तरिक राज्यालिकालाई युद्धको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो । यात्राको बाटोमा योग्यो । उक्तो अपाक्रान्त यात्राको बाटोमा योग्यो । यात्राको बाटोमा योग्यो ।

तथाविधित जनसत्ता, जनसकार र नन्दादलाई दुर्घटनागर्दै अधिभूमिगत लाग्ने, आपैक्रान्त युद्धमा अन्तिम जुटाउने, आपैक्रुपाइ गर्ने र दण्ड, सपारा दिने जस्ता गैप्राकृतक र न्यायिक बाटो अपनाएर कातिलाई यात्राको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो । उक्तो अपाक्रान्त हुनुको करायाको बाटो संसार द्रढ्न ।

तथाविधित जनसत्ता, जनसकार र नन्दादलाई दुर्घटनागर्दै अधिभूमिगत लाग्ने, आपैक्रान्त युद्धमा अन्तिम जुटाउने, आपैक्रुपाइ गर्ने र दण्ड, सपारा दिने जस्ता गैप्राकृतक र न्यायिक बाटो अपनाएर कातिलाई यात्राको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो । उक्तो अपाक्रान्त हुनुको करायाको बाटो संसार द्रढ्न ।

तथाविधित जनसत्ता, जनसकार र नन्दादलाई दुर्घटनागर्दै अधिभूमिगत लाग्ने, आपैक्रान्त युद्धमा अन्तिम जुटाउने, आपैक्रुपाइ गर्ने र दण्ड, सपारा दिने जस्ता गैप्राकृतक र न्यायिक बाटो अपनाएर कातिलाई यात्राको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो । उक्तो अपाक्रान्त हुनुको करायाको बाटो संसार द्रढ्न ।

तथाविधित जनसत्ता, जनसकार र नन्दादलाई दुर्घटनागर्दै अधिभूमिगत लाग्ने, आपैक्रान्त युद्धमा अन्तिम जुटाउने, आपैक्रुपाइ गर्ने र दण्ड, सपारा दिने जस्ता गैप्राकृतक र न्यायिक बाटो अपनाएर कातिलाई यात्राको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो । उक्तो अपाक्रान्त हुनुको करायाको बाटो संसार द्रढ्न ।

तथाविधित जनसत्ता, जनसकार र नन्दादलाई दुर्घटनागर्दै अधिभूमिगत लाग्ने, आपैक्रान्त युद्धमा अन्तिम जुटाउने, आपैक्रुपाइ गर्ने र दण्ड, सपारा दिने जस्ता गैप्राकृतक र न्यायिक बाटो अपनाएर कातिलाई यात्राको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो । उक्तो अपाक्रान्त हुनुको करायाको बाटो संसार द्रढ्न ।

तथाविधित जनसत्ता, जनसकार र नन्दादलाई दुर्घटनागर्दै अधिभूमिगत लाग्ने, आपैक्रान्त युद्धमा अन्तिम जुटाउने, आपैक्रुपाइ गर्ने र दण्ड, सपारा दिने जस्ता गैप्राकृतक र न्यायिक बाटो अपनाएर कातिलाई यात्राको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो । उक्तो अपाक्रान्त हुनुको करायाको बाटो संसार द्रढ्न ।

तथाविधित जनसत्ता, जनसकार र नन्दादलाई दुर्घटनागर्दै अधिभूमिगत लाग्ने, आपैक्रान्त युद्धमा अन्तिम जुटाउने, आपैक्रुपाइ गर्ने र दण्ड, सपारा दिने जस्ता गैप्राकृतक र न्यायिक बाटो अपनाएर कातिलाई यात्राको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो । उक्तो अपाक्रान्त हुनुको करायाको बाटो संसार द्रढ्न ।

तथाविधित जनसत्ता, जनसकार र नन्दादलाई दुर्घटनागर्दै अधिभूमिगत लाग्ने, आपैक्रान्त युद्धमा अन्तिम जुटाउने, आपैक्रुपाइ गर्ने र दण्ड, सपारा दिने जस्ता गैप्राकृतक र न्यायिक बाटो अपनाएर कातिलाई यात्राको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो । उक्तो अपाक्रान्त हुनुको करायाको बाटो संसार द्रढ्न ।

तथाविधित जनसत्ता, जनसकार र नन्दादलाई दुर्घटनागर्दै अधिभूमिगत लाग्ने, आपैक्रान्त युद्धमा अन्तिम जुटाउने, आपैक्रुपाइ गर्ने र दण्ड, सपारा दिने जस्ता गैप्राकृतक र न्यायिक बाटो अपनाएर कातिलाई यात्राको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो । उक्तो अपाक्रान्त हुनुको करायाको बाटो संसार द्रढ्न ।

तथाविधित जनसत्ता, जनसकार र नन्दादलाई दुर्घटनागर्दै अधिभूमिगत लाग्ने, आपैक्रान्त युद्धमा अन्तिम जुटाउने, आपैक्रुपाइ गर्ने र दण्ड, सपारा दिने जस्ता गैप्राकृतक र न्यायिक बाटो अपनाएर कातिलाई यात्राको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो । उक्तो अपाक्रान्त हुनुको करायाको बाटो संसार द्रढ्न ।

तथाविधित जनसत्ता, जनसकार र नन्दादलाई दुर्घटनागर्दै अधिभूमिगत लाग्ने, आपैक्रान्त युद्धमा अन्तिम जुटाउने, आपैक्रुपाइ गर्ने र दण्ड, सपारा दिने जस्ता गैप्राकृतक र न्यायिक बाटो अपनाएर कातिलाई यात्राको रणभूमिमा जर्वेस्टो होमायो । उक्तो अपाक्रान्त हुनुको करायाको बाटो संसार द्रढ्न ।

तथाविधित जनसत्ता, जनसकार र नन्दादलाई दुर्घटनागर्दै अधिभ

